

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/144/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010613
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6120010613.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 09. decembra 2020, v trestnej veci obžalovaného L. O., za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr.zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák. a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 16. 09. 2020, sp. zn. 5T/29/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr.por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr.por. obžalovaného L. O., nar. XX.XX.XXXX v V. V., trvalým pobytom V. V., B. č. X, t.č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS V. V.

o d s u d z u j e

podľa § 188 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. c), j), l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr.zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr.zák., § 41 ods. 2 Tr.zák., § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr.zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr.zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný L. O. uznaný za vinného v bode 1)

zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr.zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák., v bode 2)

z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr.zák.,

pretože

1) dňa 10.03.2020 v čase okolo 18.45 hod. v V. V. na ulici U. E. na ceste medzi bytovkami s krajnými vchodmi s popisnými číslami XX a XX pri tam nachádzajúcich sa kontajneroch na komunálny odpad, sa odzadu priblížil k U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. E. XX, V. V., kde ju silno potiahol za ramienko kabelky, X. farby obdĺžnikového tvaru, ktorú si ona hneď chytila ľavou rukou a následne aj pravou za ramienko, kde ju obišiel a začal jej kabelku veľkou silou ťahať z rúk spredu, kde sa o kabelku krátko naťahovali, následne zatiahol za ramienko kabelky takou intenzitou, že jej ju z rúk vytrhol a z miesta

ušiel smerom na F. O. v V. V., kde v kabelke sa nachádzala kožená peňaženka V. farby s občianskym preukazom, preukazom poistenca VŠZP, splnomocnením na poštu pre dcéru C. N., karta MHD, karta na vlak, kreditná debetná karta banky F. F. a finančná hotovosť vo výške 50,- Eur, ďalej sa v kabelke nachádzali tašky, púzdro na okuliare, dáždňik a mobilný telefón zn. R., dotykový, I. farby v zatváracom púzdre v odtieni K., IMEI: XXX XXX XXX XXX XXX, čím U. U. spôsobil škodu vo výške 163,63 Eur, 2) dňa 19.10.2019 v čase okolo 01.00 hod. v V. V. na ulici F. č. XX vnikol do tam nachádzajúceho sa bytového domu, odkiaľ zo spoločných priestorov odcudzil voľne položený, nezamknutý bicykel zn. Y. model S. I. farby, výrobného čísla B., na ktorom bol namontovaný cyklopočítač zn. N. a kapsička, v ktorej bola sada na lepenie defektov a finančná hotovosť vo výške 20,- Eur, čím X. G. spôsobil škodu vo výške 341,- Eur.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. c), I) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr.zák., § 38 ods. 2, 3 Tr.zák., § 39 ods. 3 písm. d) Tr.zák., § 41 ods. 2 Tr.zák., § 46 Tr.zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a) Tr.zák., § 49 ods. 1 písm. a) Tr.zák. mu bol výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienenčne odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr.zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr.zák. mu boli uložené počas plynutia probačného dohľadu a skúšobnej doby obmedzenia spočívajúce v zákaze:

- požívania alkoholických, omamných a iných návykových látok,
- hrania hazardných hier, hrania na automatoch a iných hráckych zariadeniach.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr.zák. mu bola uložená počas plynutia probačného dohľadu a skúšobnej doby povinnosť spočívajúca v príkaze:

- nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr.zák. mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie spolu s liečbou patologického hráčstva ambulantnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr.por. mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenej U. U. škodu v celkovej výške 95,- Eur a povinnosť nahradiť poškodenému X. G. škodu v celkovej výške 100,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 21.10.2020, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však, pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, vrátane jeho výmery, nestotožnil. Zdôraznil, že na hlavnom pojednávaní navrhol obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a na jeho výkon ho zaradiť do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Ďalej argumentoval tým, že inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr.zák. možno použiť len v prípade, ak to dovoľujú okolnosti prípadu alebo pomery obžalovaného. V danom prípade však aplikácia tohto zákonného ustanovenia nebola možná ani z jedného z uvedených dôvodov.

Obžalovaný spáchal zločin lúpeže na osobe vyššieho veku, teda konal násilne napriek tomu, že mal vedomosť, že obeťou zločinu bude žena vyššieho veku. Tento síce konal pod vplyvom svojich závislostí (závislosť od omamných a psychotropných látok, alkoholu a taktiež patologické hráčstvo), avšak tieto si spôsobil sám svojím spôsobom života.

Obžalovaný doposiaľ nebol trestaný, avšak spáchal viac trestných činov s cieľom zabezpečiť si finančné prostriedky na uspokojenie svojich závislostí, pričom je pravdepodobné, že v prípade pobytu na slobode by aj naďalej páchal majetkovú trestnú činnosť.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil vo výroku o treste a uložil mu prísnejší nepodmienečný trest odňatia slobody, alternatívne, aby vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie v tejto časti.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry poukázal na dôvody uvedené v písomne vyhotovenom odvolaní a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, zároveň uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby prísnejšieho zo súdených trestných činov a obžalovaného na jeho výkon zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Naproti tomu obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí zdôraznil, že obžalovaný pred spáchaním skutkov viedol riadny život a nedopúšťal sa žiadneho protiprávneho konania. Taktiež okolnosti súvisiace s trestnou činnosťou, ktorej sa dopustil obžalovaný, nemožno hodnotiť ako závažné. V ďalšom dal do pozornosti odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu, s ktorým sa stotožnil a tento považoval v celom rozsahu za zákonný a správny. Na obžalovaného bolo navyše v dostatočnej miere pôsobené aj výkonom väzby. Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu obhajcu a oľutoval svoje konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania okresného prokurátora zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané vo vzťahu k tomuto výroku, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený okresným súdom v napadnutom rozsudku, taktiež jeho právna kvalifikácia ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr.zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák. (bod 1), a ako prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr.zák. (bod 2), t.j. výrok o vine v celom rozsahu už nadobudol právoplatnosť, keďže obžalovaný priznal spáchanie skutkov v bodoch 1) a 2) a okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal. Nakoľko žiadna z oprávnených osôb nenapadla odvolaním výroky o ochrannom liečení a náhrade škody, aj v týchto častiach nadobudol rozsudok právoplatnosť.

Preskúmajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, dospel krajský súd čiastočne k inému záveru ako okresný súd, nakoľko bolo porušené ustanovenie Trestného zákona, a zároveň bol obžalovanému uložený neprimerane mierny trest odňatia slobody, v dôsledku čoho odvolanie okresného prokurátora považoval v určitej miere za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. v uvedenom výroku zrušil a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste sám.

Súd prvého stupňa správne priznal obžalovanému dve poľahčujúce okolnosti (§ 36 písm. c/, l/ Tr.zák.) a jednu priťažujúcu okolnosť (§ 37 písm. h/ Tr.zák.). Obžalovanému však prináležala aj ďalšia poľahčujúca okolnosť podľa ust. § 36 písm. j) Tr.zák., t.j., že pred spáchaním trestných činov viedol riadny život, keďže doposiaľ nebol právoplatne odsúdený za trestný čin, taktiež ani sankcionovaný za priestupok, a to napriek tomu, že v registri trestov má jeden záznam o schválení zmieru Okresnou prokuratúrou Banská Bystrica v roku 2018. Vzhľadom k tomu prevažovali poľahčujúce okolnosti nad priťažujúcimi v pomere 3 : 1, v dôsledku čoho došlo k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu. Zároveň odvolací súd zobral do úvahy, okrem pomeru, aj mieru závažnosti zistených poľahčujúcich a priťažujúcej okolnosti podľa ust. § 38 ods. 2 Tr.zák., ktoré boli pomerne významné, či už v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného. Za prísnejší zo súdených trestných činov, t.j. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr.zák. možno uložiť trest odňatia slobody na 7 rokov až na 12 rokov, pričom u obžalovaného predstavovala trestná sadzba po úprave v zmysle ust. § 38 ods. 3, 8 Tr.zák. a následne ust. § 41 ods. 2 Tr.zák. rozpätie 7 rokov až 13 rokov, 9 mesiacov a 10 dní.

Na jeho vyhlásenie viny na hlavnom pojednávaní v celom rozsahu bolo potrebné prihliadnúť nielen ako na uvedenú poľahčujúcu okolnosť, ale zohľadniť ju aj ako veľmi významnú skutočnosť pri ukladaní trestu. Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr.zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr.zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák. per analogiam vzťahujúce sa na konanie o dohode o

uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížení o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo by v danom prípade predstavovalo hranicu 4 roky a 8 mesiacov.

Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici takto zníženej trestnej sadzby, by však bolo v danom prípade i tak neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval aj trest kratšieho trvania, čo správne konštatoval už okresný súd, preto bolo potrebné aplikovať ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr.zák., ktoré umožňovalo skrátenie výmery trestu až na dva roky.

V neprospech obžalovaného vyznievala skutočnosť, že sa dopustil dvoch trestných činov, pričom okolnosť, že zločin spáchal na chránenej osobe vyššieho veku, sa už premietla do zvýšenia trestnej sadzby podľa § 188 ods. 2 Tr.zák., a teda na ňu nebolo možné osobitne, vo zvýšenej miere prihliadať. Napriek tomu bolo potrebné prihliadať na celkovú vysokú závažnosť a nebezpečnosť tohto trestného činu, hoci v prospech obžalovaného vyznievalo, že voči poškodenej nepoužil výrazné násilné konanie, nespôsobil jej žiadne závažnejšie zranenia a výšku spôsobenej škody nemožno hodnotiť ani ako škodu malú. Taktiež bolo namieste v určitej miere prihliadnúť aj na závislosť obžalovaného, ktoré sa podieľali na spáchaní trestnej činnosti, hoci si ich vznik zapríčinil samotný obžalovaný svojím spôsobom života.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd obžalovanému mimoriadne znížil výmeru trestu podľa príslušných ustanovení Trestného zákona, na ktoré správne prihliadol už okresný súd a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Prihliadajúc na skutočnosti, ktoré obžalovanému priťažovali, najmä na závažnosť zločinu, by však nebolo namieste podmienené odloženie jeho výkonu na skúšobnú dobu, hoci aj za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním a súvisiacich obmedzení a povinností. Takýto trest by bolo možné totiž v konečnom dôsledku považovať za neprimerane mierny, naproti tomu by však uloženie trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov, tak ako sa toho domáhal okresný prokurátor, by však bolo neprimerane prísne.

Krajský súd obžalovaného zaradil na výkon uloženého trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr.zák. do ústavu s minimálnym stupňom strázenia, pretože obžalovaný nebol pred spáchaním trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody.

Jedine uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody, za súčasného uloženia ochranného opatrenia (ochranného protitoxikomanického liečenia spolu s liečbou patologického hráčstva ambulantnou formou), zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov, ale aj zásadám ukladania ochranných opatrení uvedených v ust. § 35 Tr.zák.

Odvolací súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní okresného prokurátora, považujúc ho za čiastočne dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.